

Habitatdirektivet

Med særlig fokus på bilag IV arter

13. november– 14. november
2023
Nynne Lemming
Josefine Møller

Dagsorden

- 1 Habitatdirektivet og Natura 2000
- 2 Bilag IV beskyttelsen og nuværende praksis
- 3 Krav til undersøgelser og afværgeforanstaltninger
- 4 Hvornår må en påvirkning betragtes som væsentlig?
- 5 Opdateret håndbog for bilag IV arter og ny viden

Habitatdirektivets formål er at beskytte arter og naturtyper, der er karakteristiske, truede, sårbare eller sjældne i EU

Habitatdirektivet

Arealbeskyttelse

Artsbeskyttelse

Bilag I

Bilag II

Bilag IV

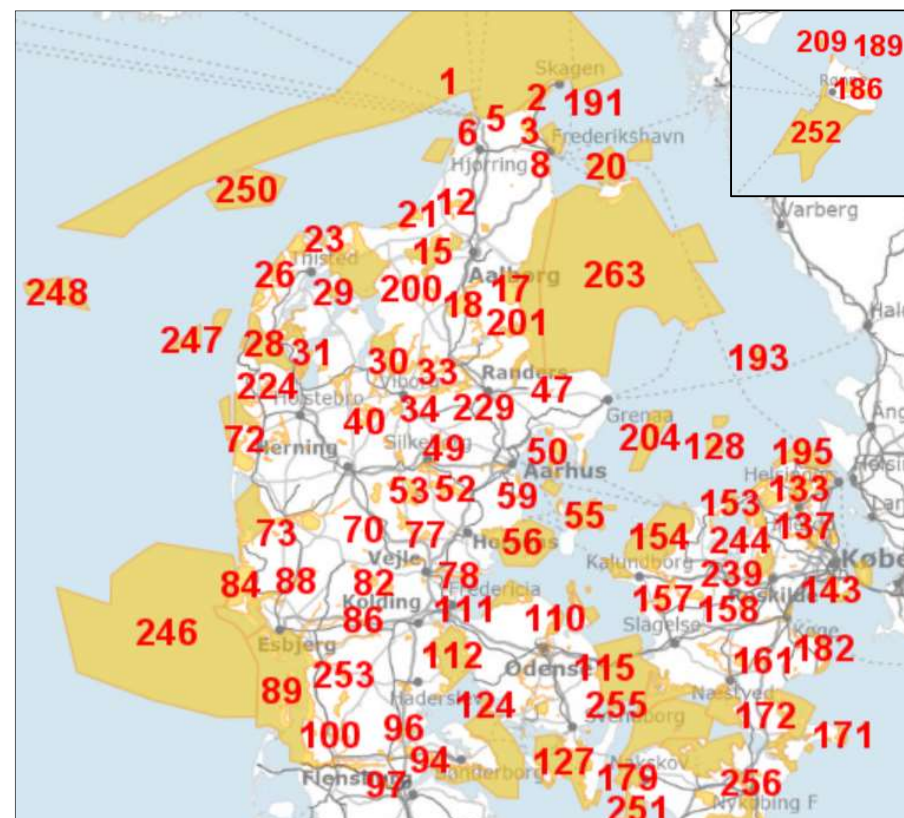
Bilag V

BILAG I

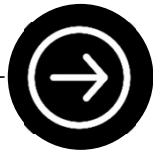
Naturtyper af fællesskabsbetydning, hvis bevaring kræver udpegning af særlige bevaringsområder

BILAG II

Dyre- og plantearter af fællesskabsbetydning, hvis bevaring kræver udpegning af særlige bevaringsområder

Hvis et projekt kan påvirke et natura 2000 område væsentligt, skal der udføres en konsekvensvurdering

Det følger af Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis, at et projekt, der kan påvirke et Natura 2000-område i sådan grad, at det **forudsætter udarbejdelse af en konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivet, må antages at påvirke miljøet væsentligt og er derfor miljøvurderingspligtig.**

Beskyttelsen er ikke begrænset til projekter, der udelukkende forekommer i eller omfatter en beskyttet lokalitet. **Beskyttelsen gælder også planer og projekter, der ligger uden for lokaliteten,** men kan have en væsentlig påvirkning på deres udpegningsgrundlag, uanset afstand fra den pågældende lokalitet.

Såfremt der udføres afværgende foranstaltninger, for at undgå eller mindske skaden på et natura 2000 område, vil det medfører en konsekvensvurdering, og miljøvurderingspligt

Eksempler på afværgende foranstaltninger jf. Miljøstyrelsens habitatvejledning.

Tilpasninger i tidsplanen, for f.eks. at undgå forstyrrelser i yngletiden for en beskyttet art

Valg af materiel, f.eks. for at undgå påvirkning på et sårbart levested eller naturtype

Helt at lukke adgang til et område (f.eks. hvor en beskyttet dyrearts overvintringshuler forekommer)

Natura 2000 planer

Hvis der er nye planer eller udpegningsgrundlag i høring, er det nødvendigt både at forholde sig til udpegningsgrundlaget i de nuværende og planerne i høring.

Eksempelsager (afgørelser)

[22/11782](#) Solceller v. store vildmose (påvirkning af odder på nærliggende natura2000 område)

[21/05340](#) Stejlepladsen (projektets udformning og tidsplan påvirker ikke fugle på udpegningsgrundlaget)

Habitatdirektivets formål er at beskytte arter og naturtyper, der er karakteristiske, truede, sårbare eller sjældne i EU

Levestedsbeskyttelse

Forbud mod at ødelægge yngle og rasteområder

Individbeskyttelse

Forbud mod forsætligt at indfange, opbevare eller dræbe bilag IV arter

Forbud mod forsætligt at forstyrre bilag IV arter

Forbud mod at transportere, handle, bytte, udbyde, overdrage mm.

Version 1

- Såfremt en lille andel af artens levested beskadiges/fældes/fjernes, kan den økologiske funktionalitet forsat opretholdes, hvis der efter indgrebet fortsat er en stor del af levestedet tilbage
- I denne tilgang skal der ses på, hvilke(n) art(er) der er tale om, hvordan området er, og hvilke naturtyper der er tale om
- Administrativt er denne tilgang enkel, og der har ikke været praksis for at stille meget høje krav til forundersøgelser.

Version 2

- Såfremt der beskadiges/fældes/fjernes en del af artens levested, skal denne del altid erstattes minimum "en til en", for at den økologiske funktionalitet er opretholdt
- Levesteds- (og individs)beskyttelsen er ikke afhængig af artens bevaringsstatus eller om der er øvrige levesteder i nærheden.
- først når vi er ude i en fravigelse
- Strengere krav til at kende sit projekt godt, og at der er udført tilstrækkelige undersøgelser.

Europæisk hamster - C-357/20 (tidligere C-477/19)

Dommen præciserer blandt andet, med henvisning til Kommissionens vejledning, at der skal anlægges en bred fortolkning af begrebet yngleområde som det, der er nødvendigt for at sikre artens ynglesucces.

Yngleområde kan derfor omfatte områder, der benyttes til: 1) Parringsleg, 2) parring, 3) redebygning eller udvælgelse af æglægnings- eller fødested, 4) æglægning eller fødsel eller produktion af afkom, hvis produktionen er asexuel, 5) ægudvikling og ægudrugning, 6) rede- eller fødselssteder, hvis de benyttes af unger, som er afhængige af det pågældende sted, og 7) bredere levesteder der understøtter reproduktion, herunder foderområder.

Sverige afgørelse/Skydda Skogan C-473/19 og C-474/19

Sagen omhandler fældning af mange træer i et skovområde. Skoven var levested for beskyttede fugle og bilag IV-arten spidssnudet frø.

I forhold til levestedsbeskyttelsen fremgår det, at denne gælder uanset antallet af individer, der påvirkes.

"bestemmelsen i artikel 12, stk. 1, litra d), som forbyder beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, finder anvendelse, uanset hvor mange enheder af den berørte art der findes i det pågældende område, og kan ikke gøres betinget af, at der foreligger en risiko for, at den berørte dyrearts bevaringsstatus påvirkes negativt den strenge artsbeskyttelse omhandlet i artikel 12, stk. 1, litra a)-c), finder anvendelse på alle bilag IV-arter, uanset om de har opnået en gunstig bevaringsstatus eller ej"

Polen afgørelse C-441/17

Sagen omhandler fældning af træer i et Natura 2000-område, Puszcza Białowieska. I området lever billearter, der forekommer på habitatdirektivets bilag II og bilag IV, ligesom der i skoven lever et stort antal fuglearter.

Dommen henviser til, at den strenge beskyttelse for yngle- og rasteområder gælder uanset antal af individer.

Nationalt – Baltic Pipe

Miljø- og Fødevareklagenævnet kritiserer mangelfulde undersøgelser i forhold til, om de fastsatte afværgeforanstaltninger var tilstrækkelige i forhold til bilag IV-arterne birkemus, hasselmus og flagermus.

I afgørelsen henvises til Kommissionens vejledning vedr. definitionen af yngle- og rasteområder, herunder hvornår en fravigelse er nødvendig.

Såfremt et yngle- eller rasteområde kan opretholde mindst samme størrelse og have mindst samme kvalitet for de relevante arter, er der ikke behov for fravigelse i medfør af artikel 16.

Krav til undersøgelser

Det er ikke tilstrækkeligt kun at se på registreringer. Der skal udføres undersøgelser så man ved hvad man skal erstatte eller afværge.

Undersøgelserne skal være udført på de rigtige tidspunkter på året, jf. forvaltningsplaner eller tekniske anvisninger

Hvis der ikke kan udføres tilstrækkelige undersøgelser til at udelukke at et område er et yngle- eller raste område for en bilag IV art, skal der handles ud fra et **forsigtighedsprincip**, hvor området betragtes som sådan.

Hvis der anvendes data fra tidligere undersøgelser, så skal det godtgøres, at data fortsat er validt.

Krav til undersøgelser for padder

Kortlægning af levesteder ”skrivebordsundersøgelse”

Kan være tilstrækkelig hvis:

Der anvendes et forsigtighedsprincip om at alle arter, som kan forekomme i området er tilstede på lokaliteten.

Der ikke er tale om en beskadigelse af et egentligt levested, som vil kræve at der udføres erstatningsnatur.

Der ikke skal gives en dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen (!).

Besigtigelse af levesteder

Er nødvendig når:

Der ødelægges/beskadiges et levested (yngle- eller rasteområde), så levestedets kvalitet (herunder struktur og artssammensætning mm.) kendes forud for beskadigelsen og kan erstattes.

Man skal altid kende sit projekt og det vil altid være værdifuldt at have udført grunddige undersøgelser

Undersøgelser for forekomst

Er nødvendig når:

Det udelukkes at en art forekommer på en lokalitet, og der derved ikke skal udføres afværgeforanstaltninger.

Undersøgelserne skal følge de tekniske anvisninger efter NOVANA eller på anden vis være tilsvarende til undersøgelsesniveauet heri.

Undersøgelse af område for padder

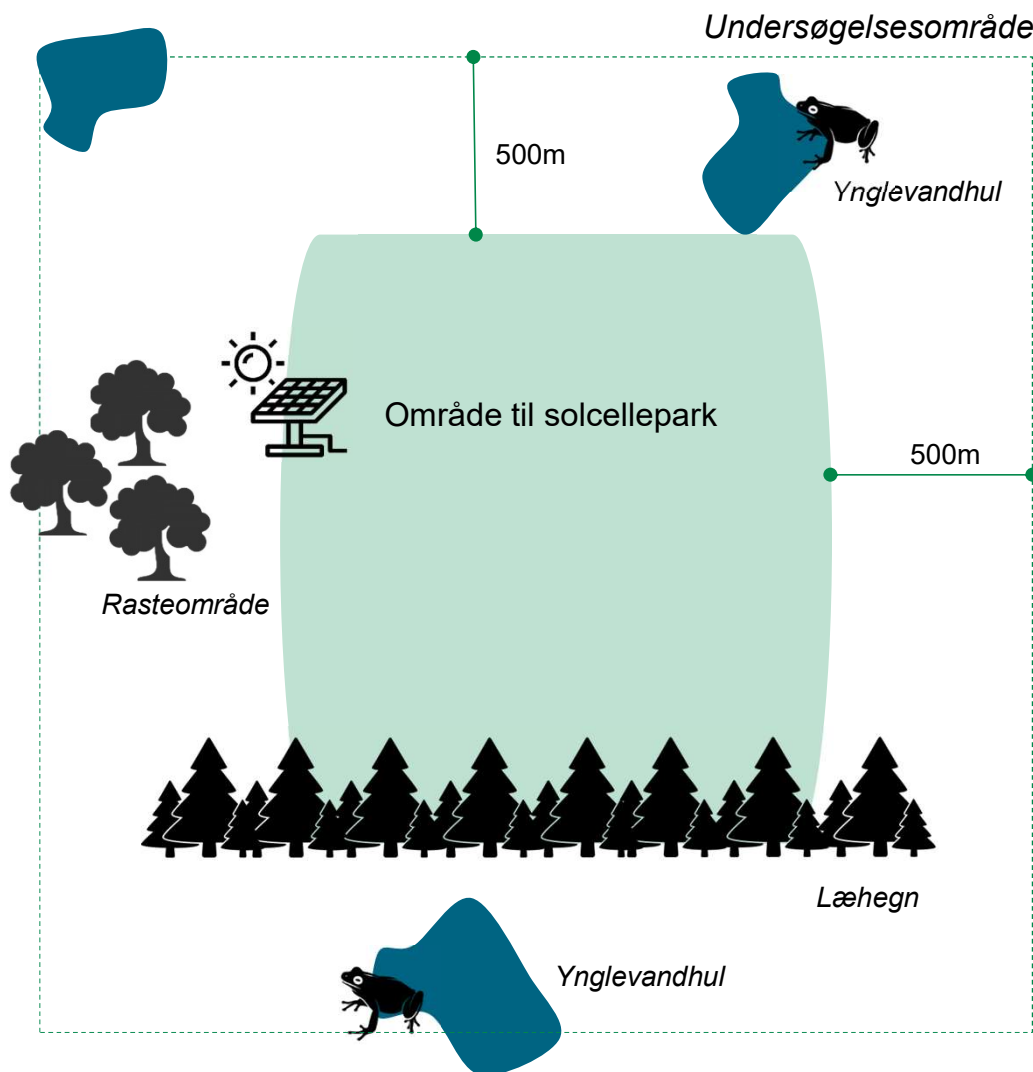
Afstanden der skal undersøges i rundt om projektområdet vil være en konkret vurdering af landskabet og de relevante arter

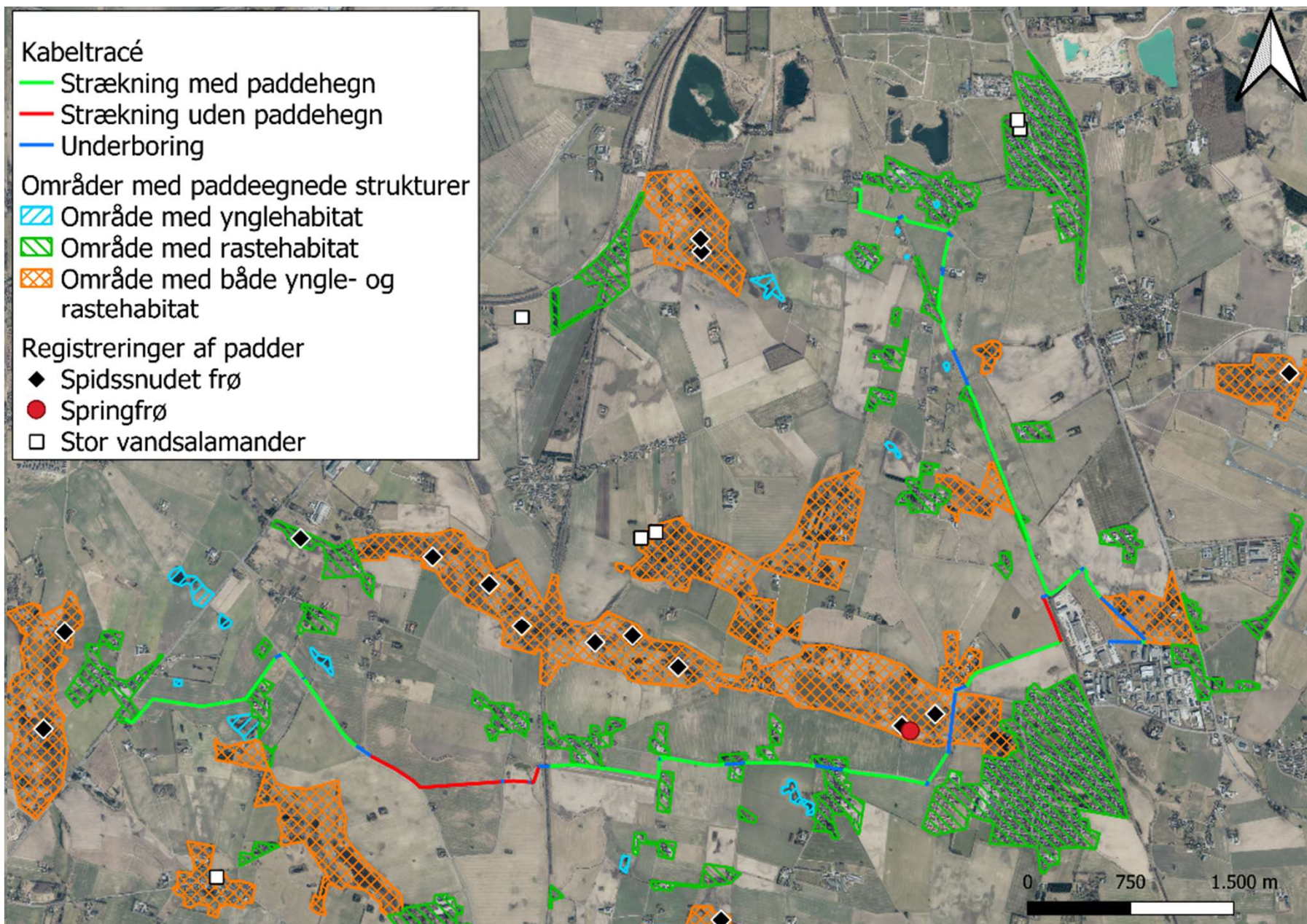
For padder skal der som udgangspunkt undersøges for våde områder, egnede rastesteder og mulige vandreruter

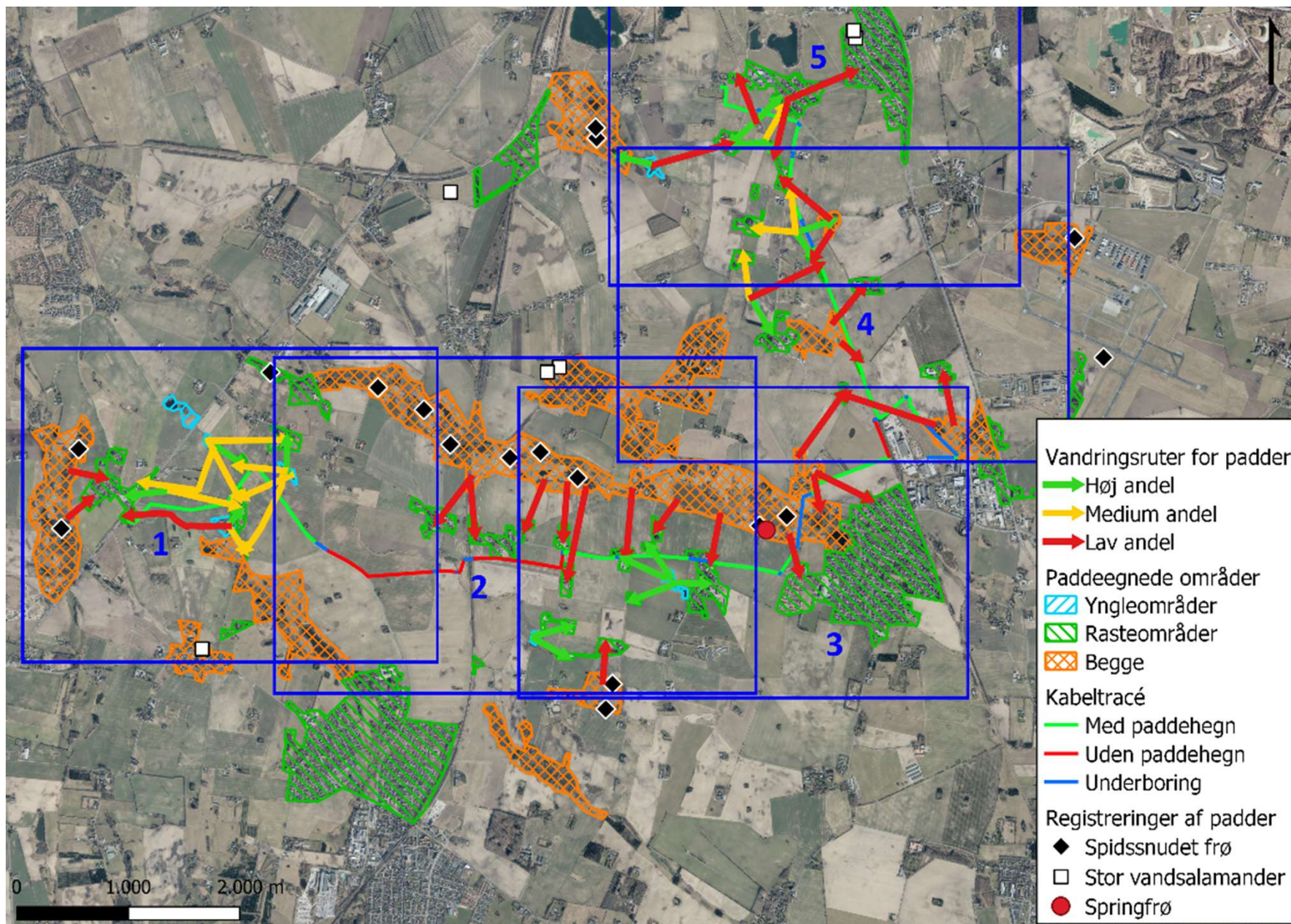
Viden om arternes vandringsafstande kan findes i Håndbog om Arter på Habitatdirektivets bilag IV opdateret i maj 2023

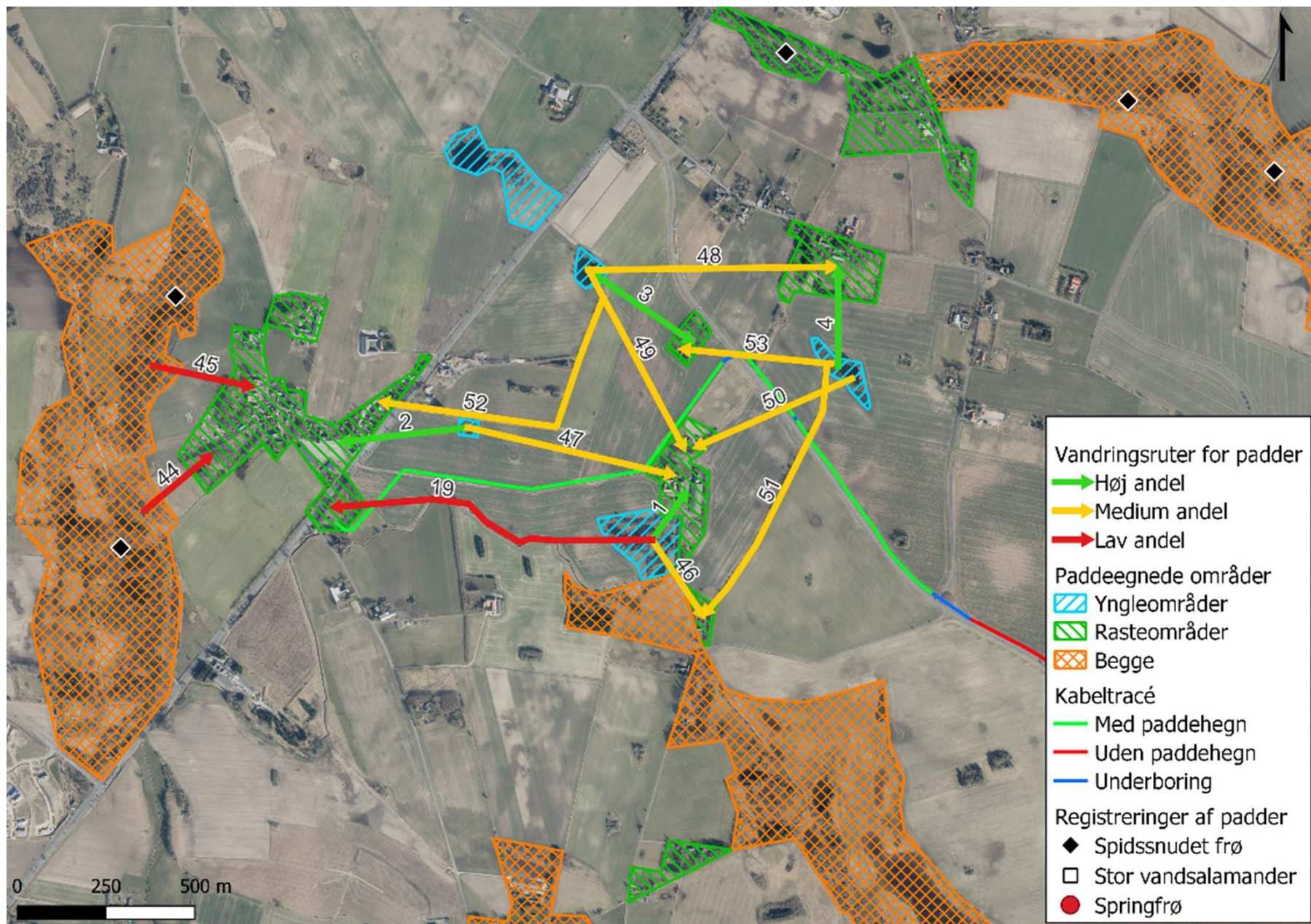
Eksempel på kortlægning af egnede levesteder

Eksempel på kortlægning af padders vandreruter

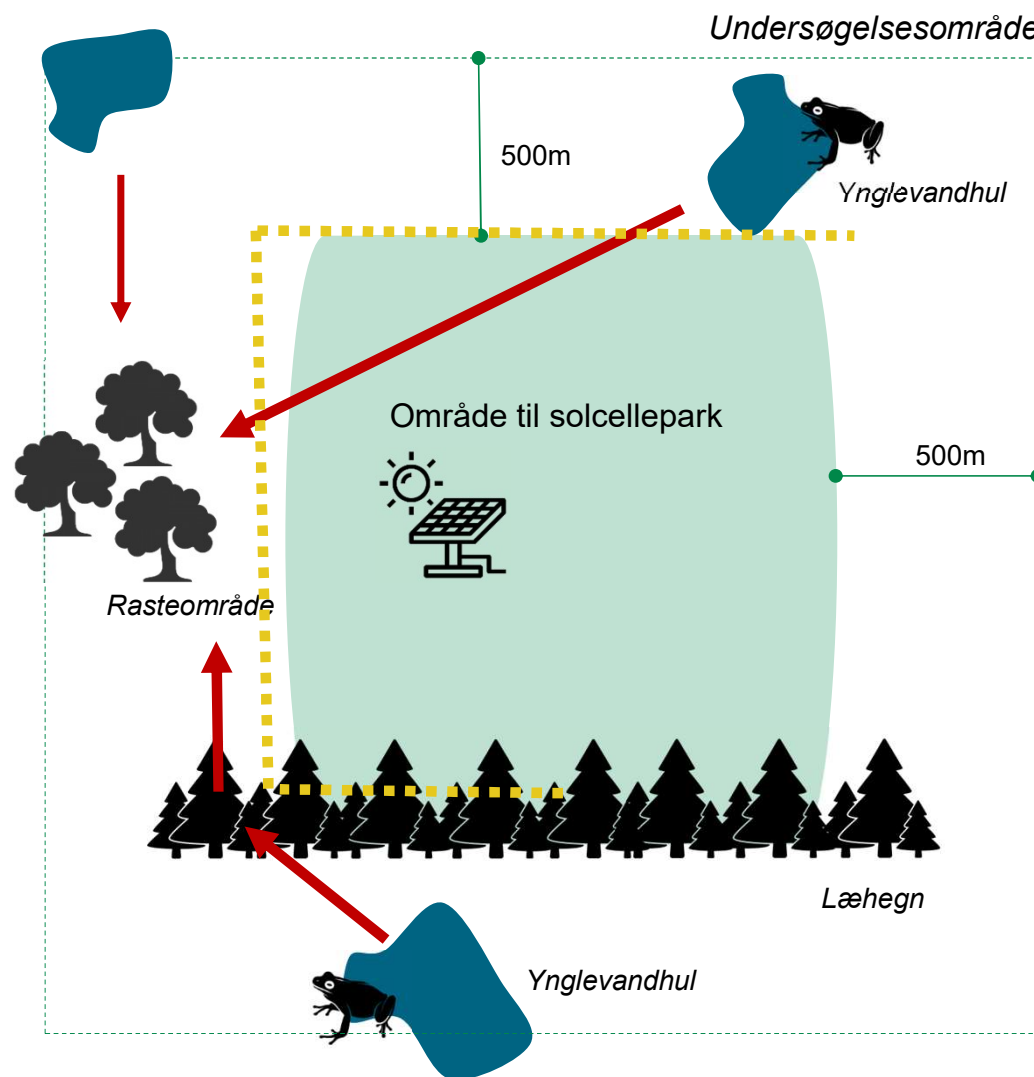

Eksempel på kortlægning af padders Vandreruter

Eksempel på kortlægning af padders vandreruter i et område

- Vandrerute
- ▬▬▬▬▬ Paddehegn

Hvornår betragter vi landbrugsjord og skel som et muligt levested/vandringsrute

!

På dyrkede arealer i omdrift (sædskifte) er udgangspunktet at det ikke er et egnet levested eller en vandringsrute.

!

Arealer i omdrift med græs (slet og pleje) kan være rastested og vandringsrute for padder, og der skal derfor undersøges om aktiviteten afskærer en vandringsrute eller ødelægger et levested.

!

I skel og levende hegn, hvor der er et vandhul i umiddelbar tilknytning, må det antages at være et muligt rasteområde og/eller mulig vandringsrute.

!

Som altid er det en konkret vurdering om et dyrket areal er i nærheden eller imellem et yngle- og rasteområde.

Løgfrø

"Løgfrøen er knyttet til lysåbne naturtyper og det åbne land, hvor den fouragerer og raster, herunder på **dyrkede marker**. Modsat de fleste andre paddearter **kan dyrkede marker** have betydning som rasteområder for løgfrøer."

"... men på en del lokaliteter overvintrer løgfrøen formentlig i **dyrkede marker**."

Krav til undersøgelser for flagermus

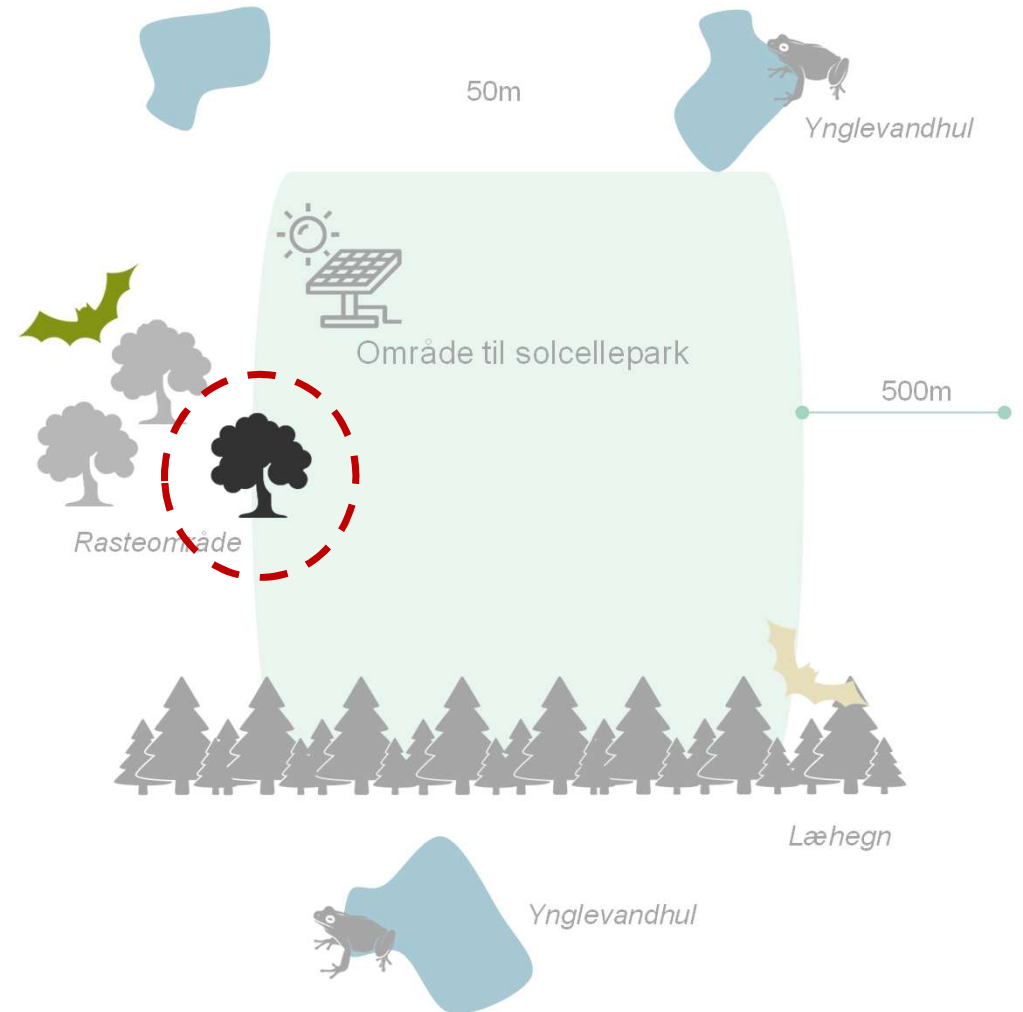
Undersøg om der er træer der kan være yngle- eller rasteområder for flagermus, som vil blive påvirket af projektet (f.eks. fældning eller beskæring)

For at udelukke at flagermusegnede træer ikke er yngle- og/eller rasteområde for flagermus, skal der udføres lytninger efter flagermus på de rigtige tidspunkter (se *forvaltningsplan for flagermus* s. 27)

Såfremt der fældes træer, som er yngle og/eller rasteområder for flagermus vil det kræver afværgende tiltag som sikrer den økologiske funktionalitet.

Ledelinjer og fourageringsområder

”

Artikel 12, stk. 1, litra d), i Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter skal fortolkes således, at begrebet »yngleområde« som omhandlet i denne bestemmelse ligeledes omfatter omgivelserne omkring dette område, når disse omgivelser er **nødvendige** for, at de beskyttede dyrearter, der er nævnt i litra a) i bilag IV til dette direktiv, såsom *Cricetus cricetus* (den europæiske hamster), **kan yngle med succes**.

Konklusion fra dom C-357/20 (europæisk hamster)

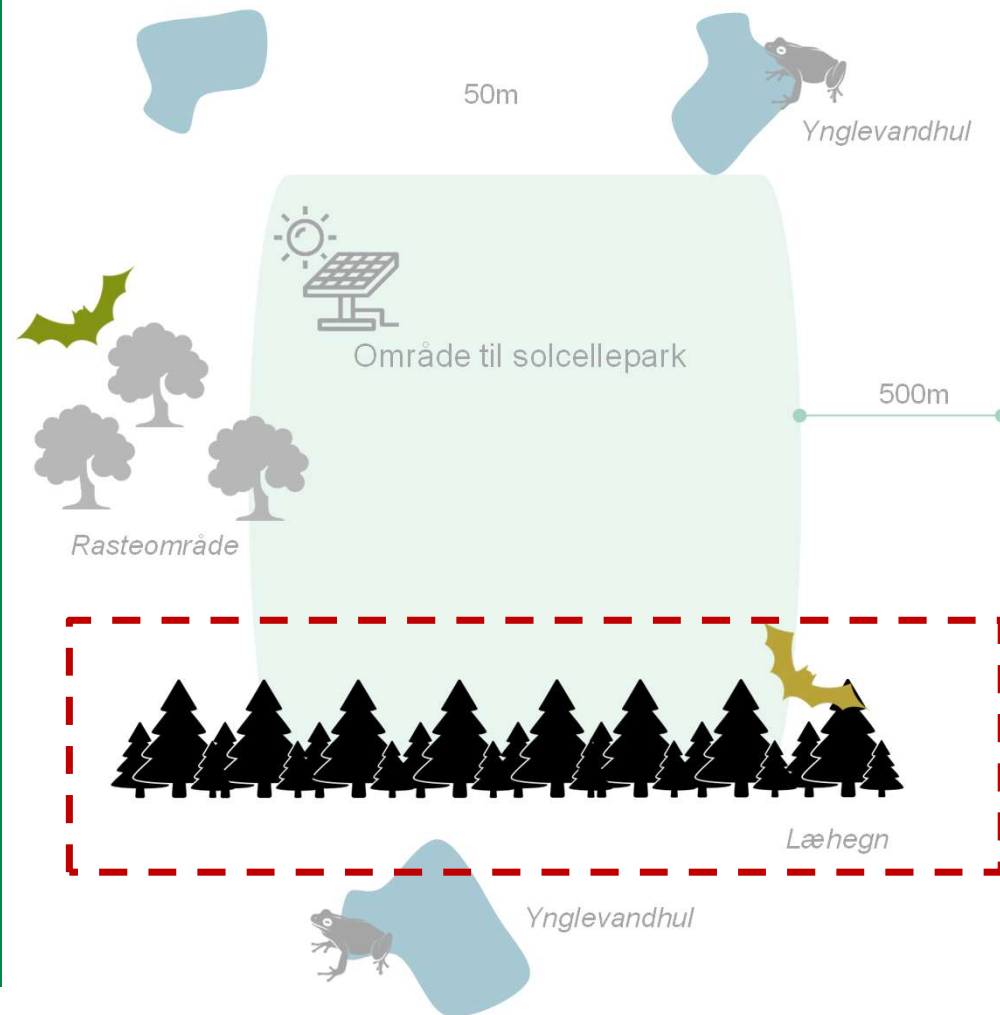
Nævnet bemærker i den forbindelse desuden, at ledelinjer ikke anses som yngle- og rasteområder for flagermus, **men at yngle- og rasteområder kan blive negativt påvirket, hvis der sker en forstyrrelse af de tilknyttede ledelinjer.**”

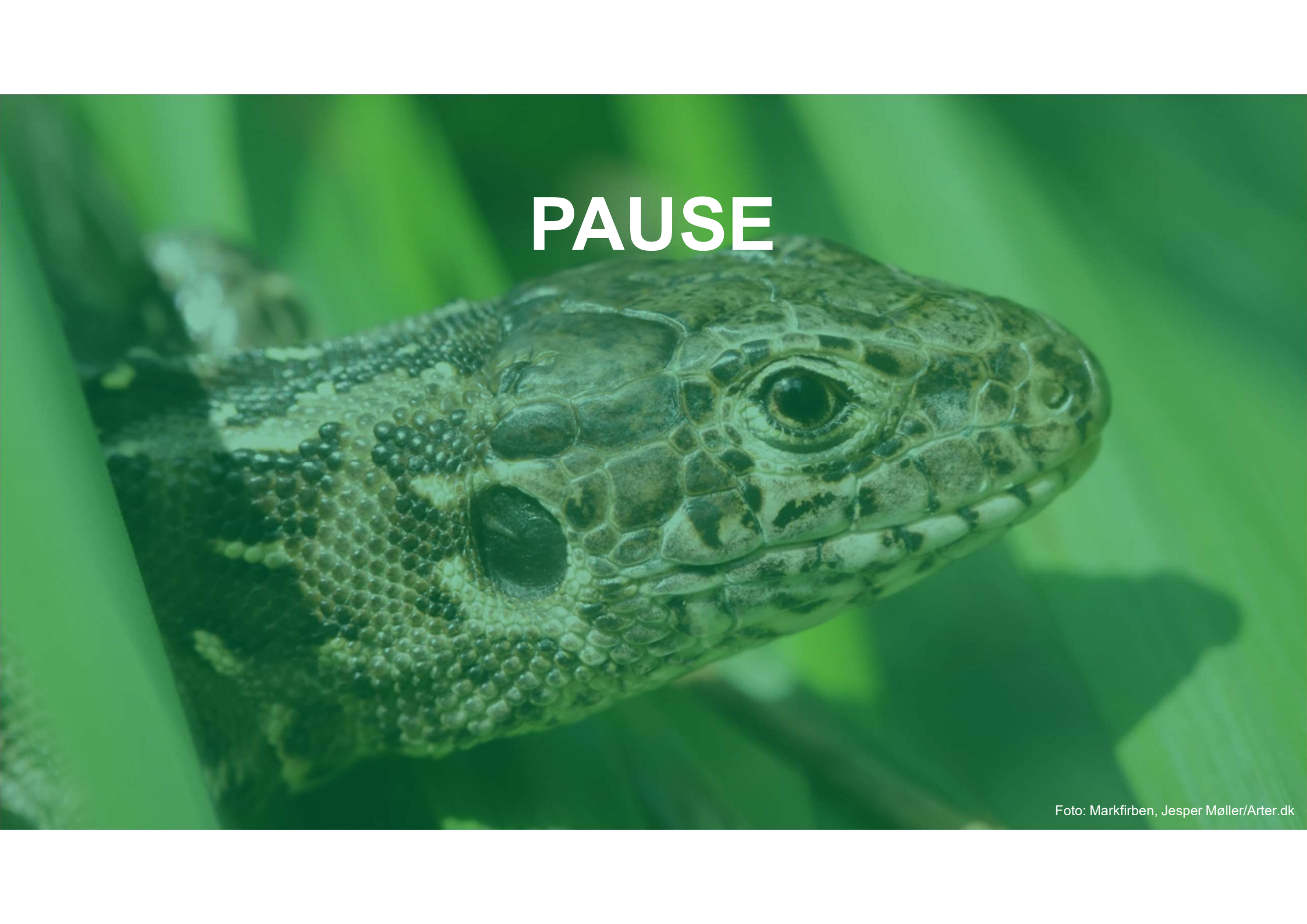
Bemærkning fra MFKN i sag 18/05692

”

Ledelinjer og fourageringsområder er omfattet af levestedsbeskyttelsen, hvis de er nødvendige for artens ynglesucces.

A close-up photograph of a snake's head, showing its eye, scales, and the texture of its skin. The snake is positioned diagonally across the frame. The word "PAUSE" is overlaid in large, white, sans-serif capital letters in the upper center of the image. The background is a soft, out-of-focus green, suggesting foliage.

PAUSE

Foto: Markfirben, Jesper Møller/Arter.dk

Afværgeforanstaltninger anvendes til sikring af den økologiske funktionalitet

Artens biologi og levevis kan stille særlige krav til hvordan vi afværger en skade, og der anlægges derfor altid en artsspecifik tilgang

Afværgeforanstaltninger skal altid, uanset art, være funktionelt både kvalitativt og kvantitativt ved indgrebets start.

Der skal være en høj grad af sikkerhed om afværgeforanstaltningernes virkning.

Der er som udgangspunkt ikke nogen bagatelgrænse for hvornår en beskadigelse kræver en erstatning, men det vil altid være en konkret vurdering

”

”Hvis yngle- eller rasteområdet som følge af foranstaltninger til sikring af økologisk funktionalitet mindst bevarer den samme størrelse (eller udvides) og bevarer den samme (eller bedre) kvalitet for de pågældende arter, vil der ikke ske nogen forringelse af områdets funktion, kvalitet eller integritet. ”

- Kommissionens vejledning, s. 40

”

Afværgeforanstaltninger og kompenserende foranstaltninger

Fravigelser fra levestedsbeskyttelsen kan være et værktøj i vanskelige sager - men det er ikke en genvej.

”

En fravigelse kan ikke indrømmes, hvis den — på et hvilket som helst niveau — har en skadelig indvirkning på en arts bevaringsstatus eller på opnåelsen af en gunstig bevaringsstatus for en art...

... Nettoresultatet af en fravigelse bør være neutralt eller positivt for de relevante bestande af arten.

- Kommissionens vejledning, s. 69

”

“

... Kompensationsforanstaltninger har til formål at kompensere for specifikke negative virkninger på en art og indebærer således, at der sker eller er sket en beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområde. Dette er ikke tilfældet for foranstaltninger (afværgeforanstaltninger) til sikring af økologisk funktionalitet, som sikrer, at yngle- eller rasteområdets økologiske funktionalitet forbliver fuldstændig intakt (kvantitativt og kvalitativt), når aktiviteten har fundet sted. ...

”

Afværgeforanstaltninger anvendes til sikring af den økologiske funktionalitet

Artens biologi og levevis kan stille særlige krav til hvordan vi afværger en skade, og der anlægges derfor altid en artsspecifik tilgang

Afværgeforanstaltninger skal altid, uanset art, være funktionelt både kvalitativt og kvantitativt ved indgrebs start.

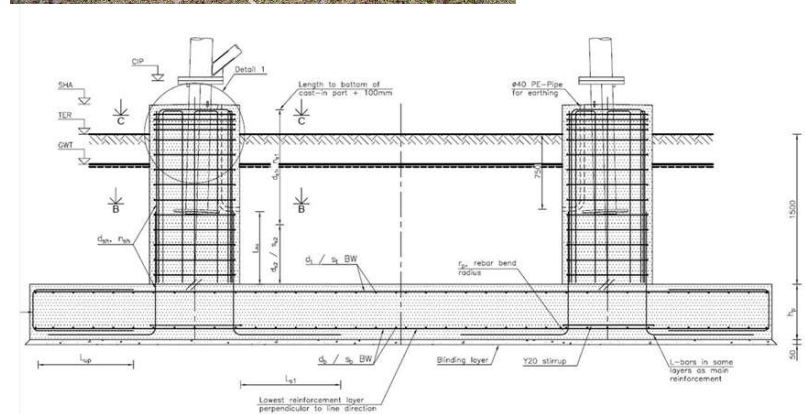

Der skal være en høj grad af sikkerhed om afværgeforanstaltningernes virkning.

Der er som udgangspunkt ikke nogen bagatelgrænse for hvornår en beskadigelse kræver en erstatning, men det vil altid være en konkret vurdering

Eksempel: Mastefundamenter i levested for birkemus, hvor der ikke kræves erstatning

Afværgeforanstaltninger anvendes til sikring af den økologiske funktionalitet

Artens biologi og levevis kan stille særlige krav til hvordan vi afværger en skade, og der anlægges derfor altid en artsspecifik tilgang

Afværgeforanstaltninger skal altid, uanset art, være funktionelt både kvalitativt og kvantitativt ved indgrebs start.

Der skal være en høj grad af sikkerhed om afværgeforanstaltningernes virkning.

Der er som udgangspunkt ikke nogen bagatelgrænse for hvornår en beskadigelse kræver en erstatning, men det vil altid være en konkret vurdering

Eksempel: Område i levested for spidssnudet frø, hvor der ikke kræves erstatning

Afværgeforanstaltninger anvendes til sikring af den økologiske funktionalitet

Artens biologi og levevis kan stille særlige krav til hvordan vi afværger en skade, og der anlægges derfor altid en artsspecifik tilgang

Afværgeforanstaltninger skal altid, uanset art, være funktionelt både kvalitativt og kvantitativt ved indgrebs start.

Der skal være en høj grad af sikkerhed om afværgeforanstaltningernes virkning.

Der er som udgangspunkt ikke nogen bagatelgrænse for hvornår en beskadigelse kræver en erstatning, men det vil altid være en konkret vurdering

Eksempel: Hillerød sygehus (19/04667) – tilstrækkelig sikkerhed for afværgeforanstaltninger

En afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og habitatbekendtgørelsens §10. Området er levested for spidssnudet frø og stor vandsalamander

”

”Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at de afværgeforanstaltninger i form af erstatningsnatur og naturpleje, som Hillerød Kommune har gennemført eller agter at gennemføre, **ikke med sikkerhed** fuldt ud opvejer det tab af rasteområde for bilag IV-arter, som indgrebet indebærer.”

”

Eksempel på projekt om etablering af solcellepark (60 ha)

Miljøkonsekvensrapport

Kommunen er myndighed ift. udarbejdelse af § 25 tilladelse

25 / Miljøstyrelsen

Foto: Spidsnudet frø/Henrik Bringsøe

§ 25 tilladelsen påklages til Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet

”

”Planklagenævnet ophæver lokalplan ... og kommuneplantillæg ..., med tilhørende miljørapport, da planhabitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2 om bilag IV-arter ikke er overholdt og da miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøvurdering ikke er opfyldt i relation til bilag IV-arten spidssnudet frø.”

Miljø- og Fødevareklagenævnet kommer frem til det samme.

”

Afgørelsen foranlediger en kortlægning af yngle- og rastesteder for spidssnudet frø i projektområdet.

Bygherres rådgivere søger (og får) dispensation fra forbuddene i ABK § 10, stk. 1, nr. 1, § 11, stk. 1, mod indfangning, opbevaring og transport af individer af spidssnudet frø for at kortlægge artens brug af arealet.

Grundet årstiden vælger ansøger ikke at udnytte dispensationen.

Eksempler på tilgang til og håndtering af flagermus og birkemus i sager

Yngle og overvintringsområder vs. mellemkvarterer

"Det skal også overvejes, hvordan arter med stor aktionsradius håndteres inden for rammerne af artikel 12. Det særlige problem med arter med stor aktionsradius anerkendes i direktivets artikel 4, stk. 1. Her kan det være tilrådeligt at begrænse definitionen af yngle- og rasteområde til et område, der klart kan afgrænses: f.eks. reder til flagermus, overvintringshuler til bjørne eller bo til oddere, eller andre områder, der klart kan **udpeges som vigtige yngle- eller rasteområder.**"

- Kommissionens vejledning s. 38

I mange områder er mellemkvarterer ikke en mangelvare, og det skal derfor vurderes om mellemkvarteret er et **vigtigt** rasteområde, som kræver at der udføres en 1:1 erstatning.

Yngle- og overvintringsområder betragtes som vigtige yngle- og overvintringsrasteområder.

Flagermus – eksempler på afværgeforanstaltninger

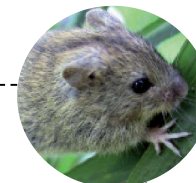
Veteranisering

Sikring af træer der kan udvikle sig til at være flagermusegnede

Genplantning

Birkemus (indgreb i levested)

Afrømning af muld efter vinterdvalen, og inden yngletiden, som gør arealet uegnet for birkemus – sikrer individbeskyttelsen.

Erstatning af levesteder i god tid forud for afrømningen, samt i et forhold 1:2, samt sikring af ledelinjer.

Udløser beskadigelse eller ødelæggelse af en del af et yngle- eller rasteområde miljøvurderingspligt?

Foranstaltninger til sikring af økologisk funktionalitet (afværgeforanstaltninger) **kan inddrages i vurderingen**, såfremt de er beskrevet i bygherrens ansøgning som en del af projektet og bygherren har rådighed over dem.

Beskadigelse af en del af et yngle- eller rasteområde udløser derfor nødvendigvis **ikke altid** miljøvurderingspligt.

Såfremt projektet påvirker miljøet væsentligt udløses der miljøvurderingspligt.

(!) Dette adskiller sig fra tilgangen til brug af afværgeforanstaltninger for at mindske eller afværge skaden på natura 2000 områder

Om et projekts påvirkning på miljøet er væsentlig beror på en konkret vurdering der omfatter:

Hvor stor en del af yngle- eller rasteområdet beskadiges, og hvor essentielt området er.

Afværgeforanstaltningernes omfang, kompleksitet og dokumentation for effektivitet

Projektets øvrige indvirkninger på miljøet, herunder hvorvidt der er behov for dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen

Må dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen antages at være en væsentlig miljøpåvirkning?

Behovet for dispensation fra forbuddene i artsfredningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 1 (*forbud mod indfangning*), og § 11, stk. 1 (*forbud mod opbevaring og transport*), vil som **udgangspunkt** udløse krav om miljøkonsekvensvurdering.

Tilstedeværelse af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og dermed af habitatdirektivets strenge artsbeskyttelse, vil i det omfang anlægsprojektet antages at kunne forstyrre arterne væsentligt, føre til VVM-pligt

Miljø- og Fødevareklagenævnet

Der er tale om fravigelse af en EU-beskyttelsesnorm

Det følger af EU-domstolens retspraksis, at fravigelser af kravene i habitatdirektivets artikel 12 og 13 ifølge deres karakter må betragtes som «væsentlige»

Bilag IV-arter er underlagt en streng beskyttelse

Indfangning og genudsætning af bilag IV-arter kan have væsentlige indvirkninger på habitatdirektivets målsætninger

Fravigelse af kravene i habitatdirektivets artikel 12 og 13 må ifølge deres karakter betragtes som «væsentlige»

**Forslag til afgørelse i sag C-461/17,
Brian Holohan m.fl.**

Mulige påvirkninger på arter, der beskyttes i henhold til f.eks. habitatdirektivet som regel anses for væsentlige og skal indgå i bygherrens oplysninger.

**Forslag til afgørelse i sag C-463/20,
Namur-Est Environment ABL**

Fravigelser af kravene i habitatdirektivets artikel 12 og 13 må ifølge deres karakter betragtes som væsentlige, uanset om de i sidste ende skulle vise sig at være begrundede i henhold til habitatdirektivets artikel 16

**Sag C-463/20, Namur-Est
Environment ABL**

Miljøvurderingen skal i det konkrete tilfælde, hvor gennemførelsen af et projekt indebærer, at bygherren opnår en undtagelse fra de foranstaltninger til beskyttelse af dyre- og plantearter, der er fastsat i de bestemmelser i nationalret, der sikrer gennemførelsen af artikel 12 og 12 i habitatdirektivet, vedrører disse indvirkninger

Bilag IV arter er underlagt en streng beskyttelse

Sag C-674/17, Tapiola

En fravigelse i henhold til habitatdirektivets artikel 16, stk. 1, kan kun indrømmes for så vidt angår konkrete enkelttilfælde, der repræsenterer klart afgrænsede behov og specielle situationer

**Sag C-473/19 og C-474/19, Skydda
Skogen**

Hver enkelt enhed af arter på habitatdirektivets bilag IV er underlagt en streng beskyttelse

En fuld opdatering af håndbog for bilag IV arter forventes færdig ultimo 2023

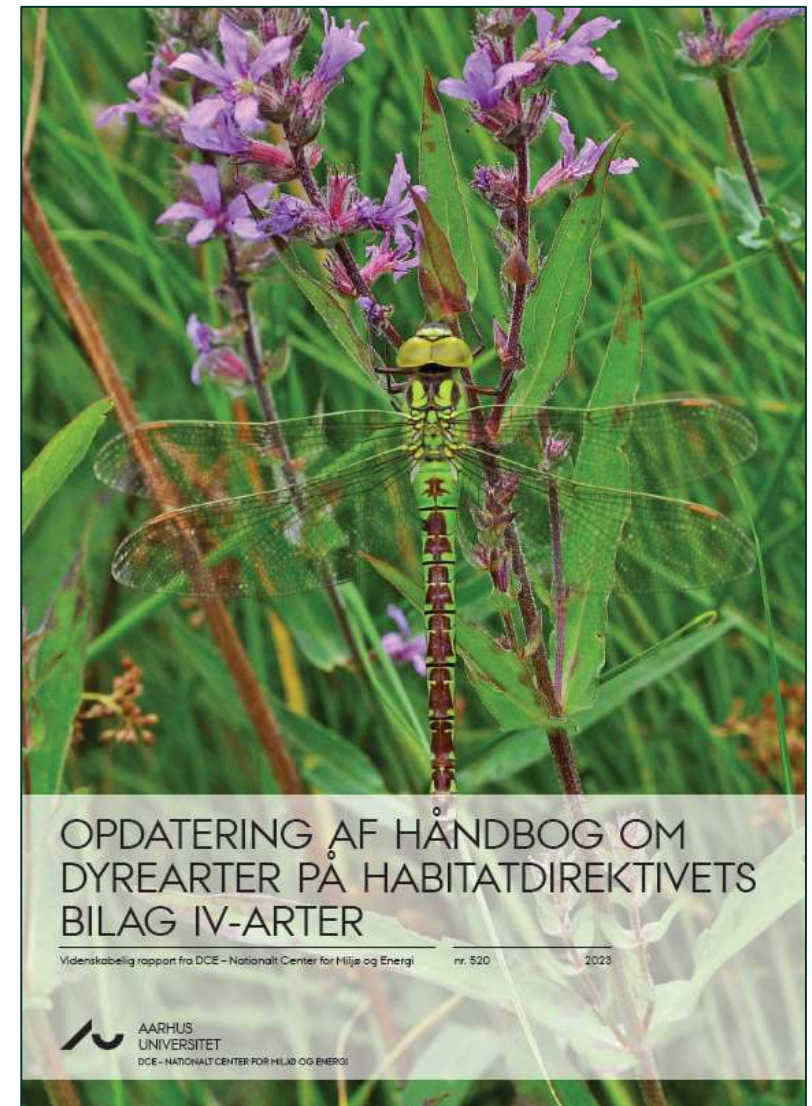
Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV bliver opdateret i to dele.

1

Første del indeholder bæver, birkemus, markfirben, padder, insekter, hasselmus, snæbel og tykskallet malermusling og er udgivet i maj 2023.

2

Andel del indeholder flagermus (alle arter), ulv og odder og forventes færdig slut 2023.

Juvenile individer, der ikke går til vandhullet

”

De [spidssnudet frø] lever på land nogle år, mens de vokser til voksen størrelse.

De fleste hanner er kønsmodne efter to overvintringer, nogle dog først efter tre. De fleste hunner er først kønsmodne efter tre overvintringer.

”

Tidligere praksis

Der kan tillades indgreb i rasteområdet i (padde)artens yngletid

Ny praksis

Ved indgreb i rasteområder for padder, skal der altid foretages afværgeforanstaltninger, som sikrer individbeskyttelsen

Løsninger på forstyrrelser i rastesteder

Underboring

Området underbores, og der undgås dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen.

Området indhegnes og padderne flyttes

Arbejdsområdet hegnes ind og der søges dispensation til indfangning af individer i dyrenes aktive periode, hvorefter arbejdet kan igangsættes i den efterfølgende periode.

Det tabte rasteområde skal erstattes. Dette kan også gøres med forbedrende tiltag i det øvrige areal.

Der søges dispensation til individdrab

Der kan søges dispensation til individdrab. Dog, vil det være meget vanskeligt at argumentere for at der ikke er alternativer til indgrebet.

Brug af brædder som afværgeforanstaltning i en kabelgrav

Vi har ikke tilstrækkelig sikkerhed for effekten af brædder i grave på nuværende tidspunkt, og brædder kan derfor ikke anvendes i stedet for paddehegn.

Tidligere
anvendt
vilkår

”... Alternativt til opsætning af paddehegn skal de åbne udgravninger mellem yngle og rasteområder, uden for **arbejdstiden være forsynet med brædder**, således at padder og andre dyr kan kravle op. I de åbne ledningsgrave skal brædder opsættes for hver 20 m. Inden arbejdet påbegyndes om morgenen, skal åbne udgravninger samt maskiner og materialeoplæg i umiddelbar nærhed af udgravningerne tilses for padder og andre hvirveldyr. Disse indsamles og flyttes uden for området.”

Opsummering

Kend dit projekt - udfør tilstrækkelige undersøgelser og start i god tid

En beskadigelse af et yngle- eller rasteområde skal erstattes 1:1 ud fra en artsspecifik tilgang.

Hvis et levested ødelægges, skal man kende omfanget af skaden, og kunne vurdere om afværgeforanstaltninger stiller tilstrækkelig sikkerhed for at den økologiske funktionalitet opretholdes.